

A ס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of סוטה דף מ"ה מסכת סוטה
Some of the topics we will learn about include.

Our Perek elaborates on the process of ערופה, the calf that is decapitated when a murdered body is found and the רוצח is unknown; and this is one of the נאמרין בלשון הקודש

The Mitzvos that must be stated in Loshen Hakodesh only, as taught in the Mishnah at the beginning of the seventh Perek ל"ב דף;

As part of the process, the בית דין must go out to the site and measure the distances around the חלל to determine the closest city - which must bring the עגלה ערופה.

A

עגלה ערופה

נאמרין בלשון הקודש

must go out to the site and measure the distances around the חלל to determine the closest city

B There is a Machlokes regarding the number of Sanhedrin members who go out to the site.

The Mishnah's Halachah of

נמצא טמון בגל
או תלוי באילן
או צף על פני המים
לא היו עורפין

If the body was discovered lying under a pile of stones, or hanging from a tree, or floating in the water, they would not bring the ערופה עגלה.

B

The number of Sanhedrin members who go out to the site

נמצא טמון בגל
או תלוי באילן
או צף על פני המים
לא היו עורפין

C The Gemara discusses several Halachos of שכחה
 שכחה
 If a field owner forgets a bundle grain in the field, he may not come back for it; he must leave it there for the poor.
 Does this Halachah apply to טמון, grain concealed beneath the ground, or not?
 The Gemara elaborates on this question of טמון regarding both שכחה and עגלה ערופה.

The concept of אפשר לצמצם
 Or
 אי אפשר לצמצם
 Whether a person is capable in making an exact measurement?

The Machlokes רבי אליעזר and רבי עקיבא regarding לקבורו, where do they bury the חלל?
 And regarding מאין היו מודדין
 From which part of the חלל do they measure?

C

שכחה
If a field owner forgets a bundle of grain in the field he may not come back for it; he must leave it there for the poor

אפשר לצמצם
 OR
אי אפשר לצמצם

Where do they bury the חלל

מאין היו מודדין?

1 So let's review ...

Our Perek elaborates on the process of ערופה, the calf that is decapitated when a murdered body is found and the רוצח is unknown, because this is one of the נאמרין בלשון הקודש. The Mitzvos קריאה that must be stated in Loshen Hakodesh only, as taught in the Mishnah at the beginning of the seventh Perek ל"ב דף;

Zugt Di Mishnah

עגלה ערופה בלשון הקודש. The Pesukim recited in the process of ערופה must be stated in לשון הקודש only, because there is a גזירה שוה of the word ענו: The Pasuk of עגלה ערופה states וענו ואמרו. And the Pasuk of the ברכות וקללות states וענו הלויים ואמרו.

מה ענייה האמורה להלן בלשון הקודש אף כאן בלשון הקודש
=====

1

עגלה ערופה
One of the נאמרין בלשון הקודש

לש"כ

עגלה ערופה בלשון הקודש

לש"כ

2 The Mishnah now elaborates on the ערופה:

The Pasuk states; כי ימצא חלל באדמה ויצאו זקניך ושופטיך ומדדו אל הערים אשר סביבות החלל. If a murdered body was found, the elders go out to the site and measure the distance around the חלל to determine the closest city. Zugt di Mishnah; שלשה מבית דין הגדול שבירושלים היו יוצאין רבי יהודה אומר חמשה. The תנא קמא, identified in the Braisa as רבי שמעון, says that three members of the Sanhedrin go to out the site, because זקניך שנים ואין ב"ד שקול מוסיפין עליהן עוד אחד. The plural word זקניך indicates two men; and since a Bais Din cannot be composed of an even number, another man is added; הרי כאן שלשה.

While רבי יהודה holds that it's five members - and according to the conclusion of the Gemara - because זקניך שנים. And וי"ו ושופטיך למנינא. The superfluous letter וי"ו in the word ושופטיך indicates another two men; and ואין בית דין שקול מוסיפין עליהן עוד אחד. הרי כאן חמשה.

2

סדר עגלה ערופה:

כי ימצא חלל באדמה ויצאו זקניך ושופטיך ומדדו אל הערים אשר סביבות החלל

לש"כ

רבי יהודה אומר
חמשה

ת"ק - רבי שמעון
שלשה

מבית דין הגדול שבירושלים היו יוצאין

Because

Because

זקניך - שנים וי"ו ושופטיך - למנינא ואין בית דין שקול מוסיפין עליהן עוד אחד

זקניך - שנים ואין ב"ד שקול מוסיפין עליהן עוד אחד הרי כאן שלשה

הרי כאן חמשה

3 And according to both, we also derive the following Halachos from this Pasuk:

שופטיך
למיוחדין שבשופטיך
The highest rank of judges, the
סנהדרין הגדול שבירושלים

ויצאו
הן ולא שלוחיהן
The Sanhedrin themselves, and not their agents.

ומדדו
שאפילו נמצא בעליל לעיר היו מודדין
שמצוה לעסוק במדידה
There is a Mitzvah to measure the distance even if the
closest city is obvious.

3 According to both
we derive the following Halachos
from this Pasuk:

שׁוֹפְטֵיֶיךָ

למיוחדין שבשופטיך
סנהדרין בקדוש לבירושלים

ויצאו

הן ולא שלוחיהן
The Sanhedrin themselves
and not their agents

ומדדו

שאפילו נמצא בעליל לעיר היו מודדין
שמצוה לעסוק במדידה
There is a Mitzvah to measure the distance
even if the closest city is obvious

4 The Gemara cites a third opinion, that of רבי אליעזר בן יעקב:

זקנין
זו סנהדרין
And the Gemara cites a Braisa which says
כולה סנהדרין
בית דין של שבעים ואחד
All 71 members of the Sanhedrin must go.

שופטיך
זה מלך וכהן גדול
The king and the Kohen Gadol must also go out to the site.
=====

4 The Gemara cites a third opinion

רבי אליעזר בן יעקב

זְקֵנֶיךָ – זו סנהדרין

{ כוונתא: כולה סנהדרין
בית דין של שבעים ואחד }

שׁוֹפְטֵיֶיךָ – זה מלך וכהן גדול

5 The Mishnah continues

נמצא טמון בגל
או תלוי באילן
או צף על פני המים
לא היו עורפין

If the body was discovered lying under a pile of stones, or hanging from a tree, or floating in the water, they would not bring the ערופה, because the Pasuk states

באדמה

ולא טמון בגל

ON the ground - excludes - under the ground;

נופל

ולא תלוי באילן

Fallen - excludes - hanging;

בשדה

ולא צף על פני המים

In a field - excludes - in water;

5

משנה:

נמצא טמון בגל
או תלוי באילן
או צף על פני המים
לא היו עורפין

כי ימצא חלל
באדמה... נופל בשדה

ולא צף
על פני
המים

ולא תלוי
באילן

ולא טמון
בגל

6 Now, the Gemara introduces the Halachah of

שכחה

If a field owner forgets a bundle of grain in the field, he may not come back for it; he must leave it there for the poor.

And presents a Braisa in which there is a Machlokes whether שכחה applies to טמון, concealed grain?

The Pasuk states;

כי תקצור קצירך בשדך

ושכחת עומר בשדה

בשדה פרט לטמון

דברי רבי יהודה

וחכמים אומרים

בשדה לרבות את הטמון

holds that שכחה is excluded from טמון; and the Chachamim hold that טמון is included in שכחה.

6

שכחה

If a field owner forgets
a bundle of grain in the field
he may not come back for it;
he must leave it there for the poor

ברייטא:

Machlokes whether שכחה

applies to טמון:

כי תקצור קצירך בשדך
ושכחת עומר
בשדה

וחכמים:

בשדה

לרבות

את הטמון

רבי יוחנן:

בשדה

פרט

לטמון

7 The Gemara explains that the words באדמה and בשדה do NOT, by definition, include or exclude טמון. Rather, הכא מענייניה דקרא התם מענייניה דקרא It depends on the context:

Regarding עגלה ערופה; without the word באדמה we would understand כי ימצא חלל היכא דמשתכח Where ever a חלל is found - anywhere, including טמון; therefore, באדמה פרט לטמון The word באדמה must have been added to exclude טמון. Otherwise, it's superfluous.

However regarding שכחה, without the word בשדה we would say as follows: כי תקצור קצירך בשדך ושכחת עומר בשדה ושכחת עומר בשדה

שכחה דומיא דקציר There is a היקש of שכחה to קציר, cutting the grain; in that מזה קציר בגלוי אף שכחה בגלוי Just as קציר is exposed, so too שכחה applies only to exposed grain, but not טמון; therefore בשדה לרבות את הטמון The word בשדה must be including even טמון.

however - according to the conclusion of the Gemara - derives another Halachah from בשדה, and therefore holds that טמון is excluded from שכחה based on the היקש.
=====

7 The Gemara explains the words באדמה and בשדה do NOT, by definition, include or exclude טמון

Rather
הכא מענייניה דקרא
התם מענייניה דקרא

שכחה:

Without בשדה:
כי תקצור קצירך בשדך
ושכחת עומר בשדה

שכחה
דומיא דקציר
מה קציר באו
אף שכחה באו

Therefore
בשדה

לרבות את הטמון

עגלה ערופה:

Without באדמה:
כי ימצא חלל
היכא דמשתכח

Including טמון

Therefore
באדמה
פרט לטמון

רבי יהודה:
derives another Halachah
from בשדה
and therefore holds
טמון is excluded
based on the היקש

8 Now, regarding צף:
Regarding עגלה ערופה, the Mishnah clearly ruled בשדה ולא צף על פני המים
However, regarding שכחה the Gemara has a question whether צף applies to:
צפו עומרין לתוך שדהו מהו
אור שדה כשדה דמי
או לאו כשדה דמי
Is grain that's not on the ground considered שדה or not?
And it remains unresolved.

8 **צף**

Regarding עגלה ערופה:
בשדה - ולא צף על פני המים

Regarding שכחה:
צפו עומרין לתוך שדהו מהו?

או לאו   **אור שדה**
כשדה דמי   **כשדה דמי**

It remains unresolved.

9 The Gemara has another question:
In a case of שני חללים זה על גבי זה
Or שני עומרים זה על גבי זה
One body on top of another - or, one bundle on top of another;
Whether מין במינו הוי טמון
ומין במינו הוי צף
Is the bottom one considered טמון?
Is the top one considered צף?
Or not, because they are of the same kind?
This too is not resolved.
=====

9

שני חללים זה על גבי זה
OR
שני עומרים זה על גבי זה
מין במינו הוי טמון?
ומין במינו הוי צף?

It remains unresolved.

10 Regarding our Mishnah's ruling

נמצא טמון בגל
או תלוי באילן
או צף על פני המים
לא היו עורפין

The Gemara cites רבי אלעזר who disagrees and holds
בכולן

אם היה חלל עורפין

In all these cases, they do bring a ערופה.

However, רבי אלעזר agrees that

חנוק

לא היו עורפין

For one who was choked there is NO ערופה, because
חלל יתירא כתיב

The Pasuk repeats the word חלל, which means through a
metal weapon only, such as a sword.

=====

10

משנה:

נמצא טמון בגל
או תלוי באילן
או צף על פני המים
לא היו עורפין

רבי אלעזר
agrees

חנוק
לא היו
עורפין

Because
חלל יתירא כתיב

רבי אלעזר
disagrees and holds

בכולן
אם היה חלל
עורפין

11 The Mishnah continues

נמצא סמוך לספר
או לעיר שרובה עכו"ם
לא היו עורפין

If the body was found near the border, or near a city
whose residents are mostly idol-worshippers, they would
not bring the ערופה, because the Pasuk states

כי ימצא

פרט למצוי

ימצא implies that it's not common to find a חלל, and
excludes places where it IS common.

11

משנה:

נמצא סמוך לספר
או לעיר שרובה עכו"ם
לא היו עורפין

כי ימצא
פרט למצוי

12

And

נמצא סמוך לעיר שאין בה ב"ד

לא היו עורפין

אין מודדין אלא לעיר שיש בה בית דין

If there is NO בית דין in the closest city, they would not bring the ערופה. Rather the next closest city that has a בית דין, brings the ערופה, because the Pasuk states ולקחו זקני העיר ההוא

The בית דין of the closest city must bring the ערופה, and excludes ב"ד שאין בה ב"ד.

=====

12

כי ימצא
פרט למצוי

נמצא סמוך לעיר
שאין בה ב"ד
לא היו עורפין

אין מודדין
אלא לעיר שיש בה בית דין

ולקחו זקני העיר ההוא

*The בית דין of the closest city
must bring the ערופה
and excludes ב"ד שאין בה ב"ד*

13 Zugt Di Mishnah:
 נמצא מכוון בין שתי עיירות
 שתיהן מביאות שתי עגלות
 דברי רבי אליעזר
 If the חלל was found to be equidistant from two cities,
 each city brings their own ערופה, because, as the
 Gemara explains
 קסבר אפשר לצמצם
 רבי אליעזר holds that a person is capable in making an
 exact measurement, in which the חלל is certainly equidis-
 tant - And
 וקרובה ואפילו קרובות
 He holds that the singular word קרובה in the Pasuk והיה
 הקרובה includes even more than one.

However, as Rashi explains, according to the opinion of
 אי אפשר לצמצם
 A person CANNOT make an exact measurement;
 יביאו עגלה אחת בשותפות
 Both cities bring one ערופה together, because
 אין קרובה אלא אחת
 ואנן לא ידעינן האי מינייהו
 Only one city is closest to the חלל, but we don't know
 which one.
 =====

13

נמצא מכוון בין שתי עיירות
 שתיהן מביאות שתי עגלות
 דברי רבי אליעזר

Because, as the Gemara explains...

קסבר   וקרובה
 אפשר לצמצם   ואפילו קרובות

Rashi explains
 according to the opinion of
 אי אפשר לצמצם

יביאו עגלה אחת בשותפות
 Because
 אין קרובה אלא אחת
 ואנן לא ידעינן האי מינייהו

14 The Mishnah continues
 ואין ירושלים
 מביאה עגלה ערופה
 If the closest city is Yerushalayim, they do not bring an
 ערופה, because, as the Gemara cites the Pasuk
 כי ימצא חלל באדמה
 אשר ה' אלקיך נותן לך לרשתה
 The חלל was found in the land that you received from
 Hashem as an inheritance;
 וקסבר ירושלים לא נתחלקה לשבטים
 However, Yerushalayim was not divided amongst the
 שבטים.
 =====

14

ואין ירושלים
 מביאה עגלה ערופה

Because, as the Gemara cites the Pasuk

כי ימצא חלל באדמה
 אשר ה' אלקיך נותן לך לרשתה

וקסבר
 ירושלים לא נתחלקה לשבטים

15 נמצא ראשו במקום אחד וגופו במקום אחר מוליכין הראש אצל הגוף דברי רבי אליעזר

If the head was discovered in one place, and the body in another place, רבי אליעזר holds that the head is taken to the body.

רבי עקיבא disagrees and says הגוף אצל הראש The body is taken to the head.

As the Gemara explains

לקוברו קנה מקומו

The Machlokes refers to the Halachah that the חלל is later buried where it was found, because he is a מצוה; and if the head and body were found in different places, רבי אליעזר holds he is buried where the body was found, because

גופיה בדוכתיה נפיל

רישא דנאדי ונפיל

The body fell in place and the head rolled away.

While רבי עקיבא holds he is buried where the head was found, because

רישא היכא דנפיל נפיל

גופא הוא דרהיט אזיל

The head fell in place, but the body's momentum kept it going a bit.

=====

16 The Mishnah continues מאין היו מודדין From which part of the body did they measure? מטיבורו רבי אליעזר says, from the navel; מחוטמו רבי עקיבא says, from his nose; רבי אליעזר בן יעקב says ממוקום שנועשה חלל מצוארו

From his neck, from where he was decapitated.

As Rashi explains the Machlokes is based in the understanding of the Pasuk

ומדדו אל הערים אשר סביבות החלל

רבי אליעזר holds

עיקר חיותא בטיבוריה

The main source of life is from the navel. Therefore, החלל refers to מטיבורו.

רבי עקיבא holds

עיקר חיותא באפיה

The main source of life is from the nose. Therefore, החלל refers to מחוטמו.

And רבי אליעזר בן יעקב holds that החלל refers to מצוארו as the Pasuk states

לתת אותך אל צוארי חללי רשעים

